

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежем, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38
E-mail: editor@iananu.kiev.ua

П.П. ТОЛОЧКО (головний редактор),
В.Д. БАРАН, К.П. БУНЯТЯН, І.С. ВІНОКУР,
Н.О. ГАВРИЛЮК, М.І. ГЛАДКИХ, Л.А. ЗАЛІЗ-
НЯК, В.М. ЗУБАР (відповідальний секретар),
Г.Ю. ІВАКІН (заступник головного редактора),
Д.Н. КОЗАК, С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ, В.К. МІХЕЄВ,
О.П. МОЦЯ, В.В. ОТРОЩЕНКО, О.С. СИТНИК,
С.А. СКОРИЙ, В.Н. СТАНКО, Р.В. ТЕРПИ-
ЛОВСЬКИЙ, Г.М. ТОЩЕВ, Є.В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу

Редактори *О.І. Калашникова,*
О.А. Петриченко

Технічний редактор
Т.М. Шендерович

Коректор
І.В. Ревчук

Комп'ютерна верстка
С.А. Горбаненка

Здано до набору 20.06.2004. Підписано до друку
01.09.2004. Формат 70×108/16. Папір офсет-
ний № 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум-
друк. арк. 14,35. Обл.-вид. арк. 16,00. Наклад
700 прим. Зам. 1190.

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруко-
вано Видавничим домом «Академперіодика»,
01004 Київ, вул. Терещенківська, 4

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 3 • 2004

ЗМІСТ

Статті

- БУЙСЬКИХ С.Б. Святинища *extra-urban* епохи грецької колонізації
Нижнього Побужжя 3
- МОГАРИЧЕВ Ю.М. О степени достовірності одного сюжету Життя
Константина Философа 15

Публікації археологічних матеріалів

- ЗУБАР В.М., КОЗУБ Ю.І. Нові надгробки з латинськими епітафіями з
Ольвії 23
- БЛБЕНКО Л.І. Комплекс речей поховання IV ст. до н. е. біля Пересічної
РУДИЧ Т.О. Антропологічний склад населення черняхівської культури
Західної України 32
- МАЙКО В.В. Нова пам'ятка волнищівської культури в Чернігівському
Посеймі 48

До історії стародавнього виробництва

- ВОЗНЕСЕНСЬКА Г.О., ПАНЬКОВ С.В. Техніко-технологічні особ-
ливості видобування і обробки заліза у давньоруському Києві 55
- КОЛОДА В.В., ГОРБАНЕНКО С.А. Про землеробство жителів городища
Воляне на Харківщині 68

Київські старожитності

- КРАСОВСЬКИЙ І.С. Монастир Св. Лазаря XI ст. у давньому Києві 78

Дискусії

ІВАНОВА С.В. Ямна культурно-історична область суттєвсть феномену	82
ЗАЛІЗНЯК Л.Л. Трипілля очима науковців і воєначальників	95

Нові відкриття і знахідки

ХРАПУНОВ І.М. Ніж з тамгообразним знаком з могильника Нейзац у Криму	104
СТРЕЛЬНИК М.О. Скляний келих з могильника черняхівського часу в с. Привільне Запорізької області	111

Охорона пам'яток археології

ТОЛОЧКО П.П. Вступне слово	115
Закон України «Про охорону археологічної спадщини»	116

Рецензії

БАДЕР Т. Josip V. Kobal'. Bronzezeitliche Depotfunde aus Transkarpatien (Ukraine)	126
ОТРОЩЕНКО В.В. Трипільська цивілізація у спадщині України // Конференція, присвячена 110-річчю відкриття трипільської культури	130
МОЦЯ О.П. Центральна Україна за доби класичного середньовіччя: студії з історії XIV ст.	133

Пам'ять археології

КУХАРЧУК Ю.В. Петро Петрович Єфименко (до 120-річчя від дня народження)	135
ЗІНЬКО В.М. До 100-річчя від дня народження Віктора Францевича Гайдукевича	140
ІВАКІН Г.Ю. Пам'яті Івана Овсійовича Іванцова	142

Хроніка

БІЛЯЄВА С.О., ФІАЛКО О.Є., КУЛАКОВСЬКА Л.В., ІВАНЧЕНКО Л.І. Нові кроки українсько-турецького співробітництва	145
ФІАЛКО О.Є. Міжнародна конференція «Від Кімерії до Сарматії» (29.04—01.05.2004, м. Чигирин)	147
КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжковий огляд	150
До 80-річчя Алли Трохимівни Сміленко	155
ЧЕРНЯКОВ І.Т. Їй підвладні роки і століття... (До 80-річчя С.С. Березанської)	156
Наші автори	160
Список скорочень	162

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

БУЙСКИХ С.Б. Святителища <i>extra-urban</i> эпохи греческой колонизации Нижнего Побужья	3
МОГАРИЧЕВ Ю.М. О степени достоверности одного сюжета Жития Константина Философа	15

Публикации археологических материалов

ЗУБАРЬ В.М., КОЗУБ Ю.И. Новые надгробия с латинскими эпитафиями из Ольвии	23
БАБЕНКО Л.И. Комплекс вещей погребения IV в. до н. э. возле Пересечной	32
РУДИЧ Т.А. Антропологический состав населения черняховской культуры Западной Украины	37
МАЙКО В.В. Новый памятник волынцевской культуры в Черниговском Посеймье	48

К истории древнего производства

ВОЗНЕСЕНСКАЯ Г.А., ПАНЬКОВ С.В. Технико-технологические особенности добычи и обработки железа в древнерусском Киеве	55
КОЛОДА В.В., ГОРБАНЕНКО С.А. О земледелии жителей городища Водяное на Харьковщине	68

Киевские древности

КРАСОВСКИЙ И.С. Монастырь Св. Лазаря XI в. в древнем Киеве	78
--	----

Дискуссии

ИВАНОВА С.В. Ямная культурно-историческая область: сущность феномена	82
ЗАЛИЗНЯК Л.Л. Триполье глазами ученых и политиков	95

Новые открытия и находки

ХРАПУНОВ И.Н. Нож с тамгообразным знаком из могильника Нейзац в Крыму	104
СТРЕЛЬНИК М.А. Стекланный кубок из могильника черняховского времени в с. Привольное Запорожской области	111

Охрана памятников археологии

ТОЛОЧКО П.П. Вступительное слово	115
Закон Украины «Про охорону археологічної спадщини»	116

Рецензии

БАДЕР Т. Josip V. Kobal', Bronzezeitliche Depotfunde aus Transkarpatien (Ukraine)	126
ОТРОЩЕНКО В.В. Трипільська цивілізація у спадщині України // Конференція, присвячена 110-річчю відкриття трипільської культури	130
МОЦЯ А.П. Центральна Україна за доби класичного середньовіччя: студії з історії XIV ст.	133

Память археологии

КУХАРЧУК Ю.В. Петр Петрович Ефименко (к 120-летию со дня рождения)	135
ЗИНЬКО В.Н. К 100-летию со дня рождения Виктора Францевича Гайдукевича	140
ИВАКИН Г.Ю. Памяти Ивана Овсеевича Иванцова	142

Хроника

БЕЛЯЕВА С.А., ФИАЛКО Е.Е., КУЛАКОВСКАЯ Л.В., ИВАНЧЕНКО Л.И. Новые шаги украинско-турецкого сотрудничества	145
ФИАЛКО Е.Е. Международная конференция «От Киммерии до Сарматии» (29.04 — 01.05.2004, г. Чигирин)	147
КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжное обозрение	150
К 80-летию Аллы Трофимовны Смиленко	155
ЧЕРНЯКОВ И.Т. Ей подвластны годы и века... (К 80-летию С.С. Березанской)	156
Наши авторы	160
Список сокращений	162